

اسلام مجوسی

تعارف : « دینی بر عیادت ، عیانتی بر دین ، در »

جلد ۳ صفحہ ۴۳ ۱ رجب ۱۳۳۴
۲۸ نیسان ۱۳۳۲ مدیری : حلیم ثابت

جلد : ۴

قرآن مجسم
سورۃ آل عمران ۹۶ بجی آیتدن ۱۱۷ بجی آیتہ قدر مفهوم شریفی
[حاشیہلی مفهوم قرآندن | مرحوم مناستری رفعت

تقدیم و تفریصہ
قاموس فلسفہ ... [محترم رضا توفیق بك طرفندن با زبان قاموس فلسفہ نك تنقیدی]
منصوری زاده سید

تاریخ
شیخ بدرالدین سہوی وقعیسی محمد ذکی
ابن سیمہ رضاء الدین بن قعفر الدین

ترجمہ عالی
شمس تبریزی محمود

دینی سیمار
جنید بغدادی بسم

نسخہ سی ۳۰ پارہ در

توزیع یری « زمان کتبخانہ سیدو »

تیم استقبال مطبعہ سی

ايدەر (*) بونلر حقدن رجعتله غضب الهيدە مکت ايتديلر. کندیلری ایات الهییه انکار ایله انیایی بفرحق قتل ایدوب عصیانده قالدقلىرى و انواع تعدیاتده بولدقلىرى ایچون اوزرلرینه مسکنت تحمیل اولندی .

(۱۱۳) اهل کتابدن ایمان ایدنلر دیکرلریله مساوی دکلددرلر. بونلر طاهاته قائم و کجه نك هر ساعتده ساجد اولدقلىرى حالده ایات الهییه تلاوت ایدن (۱۱۴) و جناب حقله یوم اخرته اینسانوب امر معروف ونهی منکرده بولنهرق خیراته مسارعت ایلین صالحلردر (۱۱۵) خیردن هر نه ایقلرلرسه اجرى کتم اولماز؛ جناب حق متیلری بیلور (۱۱۶) لقط عناداً انکار و کفر ایدنلرله اموال و اولادلىرى نزد الهیدە هیچ بر شيله کندیلرینه عفا و یرمز، بونلر اهل جهنمدن اولوب اوراده ابدی عخلد قالانددر (۱۱۷) بوکالرلرک دنیاده انفاق ایتدکلىرى شیء نفسلرینه ظلم ایتدکلىرندن طولایى باد صرصر و زانیله اکیئلری خراب اولان قومک حاله بکزره؛ بونده جناب حق انلره ظلم ایتدی انلر کندى نفسلرینه کندیلری ظلم ایتدیلر .

تنقید و تقریض

قاموس فلسفه

محترم رضا توفیق بك اقدى طرفدن تالیف ایدیلهرک برنجی جزئی نشر ایدلش اولان بو اثرک اهمیتی حقتده سوز سويلک زانددر .

بویله بر اثرده کورینه جک اک کوچوک ذهولک بیله اهمیتی واردر . بناء علیه آنک ازاله سنی ایسته مک ، اخطار ایتمک بر وظیفه در . اعتقادمزجه بو خصوصده عدم تقید کوسترمک ، آتی لایق اولدیغی درجه ده تقدیر ایتمک اولور .

ایشته بونک ایچون بعض نقاطی حقتده آتیده کی مطالعاتی عرض ایتمکی و حییه بیلم .

(*) جزیه و یرره رک مطیع و تابع اولق

اثرک ۷۲ نجی صحیفہ سندہ (عرض) دن بحث اولتدینی صرہہ قدماء فلاسفہ نک «عرض انتقال ایتمز» دعوائزینہ متعلق اولان مواقف و شرحندن بعض بحث نقل اولیور. مسئلہ نک نامیلہ توضیح ایتمی ایچون صاحب موافقک بو مباحثہ نہ دیمک ایستہ دیکنی ایضاح ایتمک اقتضا ایدر.

مواقف صاحبی و شارحی قدمای فلاسفہ نک عرض انتقال ایتمز ادعائری اوزرینہ بر جوق مباحثات و اعتراضات یوروتد کد نکصره فلاسفہ نک «عرض انتقال ایتمز» ادعائری حس ایله ثابت بر حقیقت بدیهی انکار ایتمکدر، چونکہ آتشک حرارتی تماس ایتمدیکی ماده انتقال ایتمدیکی کبی المانک رایجہ می ده یاننده بولونان شیلره انتقال ایدر، صورتندہ بر اعتراض ایراد ایدوب بوکاده شویولده جواب وریور: «محل تائیدہ حاصل اولان عرض، حرارتک ویا رایجہ نک باشقه بر شخصیدر» یعنی آتشک تماس ایتمدیکی ماده حاصل اولان حرارت، آتشدہ حاصل اولان حرارتک عینی دکلددر، باشقه بر شخصیت باشقه بر هویتدر؛ المانک رایجہ سندہ دخی حال بویله در ...

بو جواب شو وجهله ایضاح اولنه بیلیر: انتقال بر شیئک بر محله بولندقد نکصره دیگر مخندہ بولمستدن عبارتدر. بو معنا ایسه جواهر و اجسام حقتندہ تصور اولنه بیلیر. چونکہ بولنرک شخصیت و هویتلری بولندقلری محله تابع دکلددر. فقط اعراض بویله دکلددر. بر محله بولنن اولان عرض دیگر محله بولنه ماز؛ چونکہ عرضک شخصیت و هویتی محله تابع اولدیغندن محکم تبدیلیه عرض تبدیل ایدر. بناءً علیہ آتشک تماس ایتمدیکی یرده حرارت حاصل اولور. حس ایله ثابت اولان بو حقیقی کیم انکار ایتمز. فقط بو، بر انتقال دکلددر. آتشک تماسی سییله آتشدہ کی حرارتہ نمائل دیگر بر حرارتک حصولندن عبارتدر.

ایستہ صاحب موافقک جوابی و بو جوابک مال و معناسی بودر. فقط صاحب مواقف بونکله اکتفا ایتمیور. بو جوابی اهل سنت و حکماء مذہبیرینہ توفیق ایتمک ایستہ دیکنی ایچون «اهل سنتہ کوره آتشک تماس ایتمدیکی شینده حرارتی فاعل مختار یعنی جناب حق، عادت الہیمی و وجهله احداث ایدر.

حکمایه کورمه آتشک تماس ایتدیکی شیده حرارته استعداد حاصل اولورده حرارت عقل فعال طرفدن افاضه ایدیلیر « دیور . کوریلورکه صاحب موافقک جوابنده (فاعل مختار) تعیرندن مقصد جنابحق اولدینیك صریحدر . علم کلامه آرجوق انتسابی اولانلر بیلیرلرکه اهلسته کورمه جناب حق (فاعل مختار) در؛ بوتون حادثات جنابحق اراده واختیاريله حصول بولور . حکمایه کوره جناب حق (فاعل موجب) در . بوتون حادثات آنلرک نظرنده عقل فعالدن بطریق الوجوب صادر اولور . مهرانکی شیده موجود اولغه استعداد تام حاصل اولورسه عقل فعال طرفدن آکا افاضه وجود اولور .

ایشته فاعل مختار تعیری بو وجهله حکما ایله اهل سنت آراسنده انک مهم ، انک بر اساسی اختلافه اشارتدر . علم کلامده حکما مذهبنه ، انلرک عقل فعاله قارشو دأتما جنابحق ، فاعل مختار تعیريله ذکر اولور . بوتعیر عاداتا جنابحقک علم مخصوصی اولشدر ، دیننه مبالغه ایدلش اولماز . شو حوالده بوراده صاحب موافقک فاعل مختار تعیرندن مقصدنی «انساندر» دیمک قدر غریب بر شی تصور اولنه ماز .

قاموس فلسفه: «بوکجه اعتراضانه قارشو صاحب موافقک نایت قیسه بر جواب ایله اکتفا ایدوب کچور . او اعراض انتقال ایتیمور مجاورت حسیله انسان او اعراضی بالذات احداث ایدیلور ، زیرا فاعل مختاردر . ویاخود حکمایه کورمه عقل فعالک بر استعداد مخصوصی واردرکه مجاورت سیله او کیفیاتی حاصل ایدر « دیور . []

اهلسته کوره ایسه «انسان کندی افعال اختیاریه سنیه ایله احداث ایدمهز . یالکز قصد و اراده ایدرده عادت الهیسمی وجهله جناب حق احداث ایدر . شو حوالده بو مسئلهنی پک آحقیق بیلن صاحب موافقک اهلسته «انسان حرارتی بالذات احداث ایدر» سوزنی نصل نسبت ایدر؟! ... ایشته صاحب موافقک عبارمه می : « فالجواب انالحاصل فیالمحل الثانی

شخص آخر من الراجحة والحرارة. يحدته الفاعل المختار عندنا بطريق العادة عقيب المجاورة او المماسة او يفيض من العقل الفعال عند الحكماء وبطريق الوجوب لاستعداد يحصل له من المجاورة او المماسة « [] » .

خلاصه صاحب مواقف «بزم كوره» [يعنى اهل سنته كوره] حرارت و رايجه ي فاعل مختار احداث ايدر، حكمايه كوره ذه عقل فعال اناضه ايلر» ديور .

انسان، افعال اختياريه سنه تعلق اوليان حرارت و رايجه ي نصل بالذات احداث ايده بيلير و بوكا « انسان هيچ بر شيئى بالذات احداث ايده مز » ديهن اهل سنت نصل قائل اولور؟ صاحب مواقفك سوزنده «انسان» سوزى سبق ايتشمى؟ يوقسه «فاعل مختار» انسامى ديمك؟ اهل سنته كوره «فاعل مختار» تعميرى جناب حقه اطلاق اولمازى؟ . . .

ايضاحات سابقه دن آكلاشلا ديني اوزره قاموس فلسفه نك « ياخود حكمايه كوره عقل فعالك استعداد مخصوصى واردر كه ديمسى ده دوغرو دكلدر؛ چونكه بوراده استعداددن مقصد عقل فعالك استعدادى ذكلى، آتشك تماشى سبيله تماش ايتديكى محايده حاصل اولان حرارت استعداد ايدر كه بونك اوزرينه مذهب حكمايه كوره فعالك حرارتى احداث ايتسى لازم كلير .

يتمدى منصورى زاده

سعيد

ترجمة حال :

شمس تبريزى

اسمى محمد بن على بن ملك داد تبريزى در . بدأيتنده تبريزده شيخ ابوبكر

[*] ۱۲۹۲ سنه سنده مطبعة عامر ده طبع اولونان شرح مواقفك ۴۳۹ نجى

صيفه سنده .